

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๐๐ /๒๕๖๑
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมบังคับคดี
เกี่ยวกับเอกสารการตอบข้อร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์

นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

กรมบังคับคดี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงกรมบังคับคดี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารการตอบข้อร้องเรียน จำนวน ๑๔ รายการ ดังนี้

รายการที่ ๑ คำสั่งศาลที่เห็นชอบตามความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่กล่าวอ้างในการมีคำสั่งขอร้องขอของผู้อุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

รายการที่ ๒ ข้อกฎหมายที่บัญญัติให้ใช้หนังสือมอบอำนาจทั่วไปเป็นหลักฐานในการฟ้องคดีได้ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กล่าวอ้างในการมีคำสั่งขอร้องขอของผู้อุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

รายการที่ ๓ ข้อกฎหมายที่บัญญัติให้การมอบอำนาจให้ตัวแทนฟ้องคดีนั้นใช้สำเนาหนังสือมอบอำนาจแทนต้นฉบับได้

รายการที่ ๔ คำสั่งศาลล้มละลายที่มีคำสั่งเห็นด้วยตามความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมบังคับคดีนำมาใช้อ้างในการตอบข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘

รายการที่ ๕ ข้อกฎหมายที่บัญญัติให้หนังสือมอบอำนาจที่เจ้าหนี้แสดงเจตนาว่าเป็นผู้มอบอำนาจไม่ต้องลงชื่อแต่ลงชื่อโดยผู้รับมอบอำนาจที่ได้รับสิทธิมอบอำนาจช่วงได้มีผลบังคับใช้ หากหนังสือมอบอำนาจที่เจ้าหนี้มอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจฉบับที่ผู้รับมอบอำนาจมีสิทธิมอบอำนาจช่วงได้ยังไม่ถูกยกเลิกที่ผู้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมบังคับคดีอ้างในการตอบข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

รายการที่ ๖ หลักเกณฑ์และหรือคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิบดีรองอธิบดีกรมบังคับคดี และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบังคับคดีล้มละลาย

รายการที่ ๗ คุณสมบัติของ นางสาว ข. ที่ปรากฏในรายงานของผู้เสนอชื่อให้เป็นอธิบดี

80

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๐ /๒๕๖๑

รายการที่ ๘ คุณสมบัติของ นาย ค. [redacted] นาง ง. [redacted] นาย จ. [redacted] ที่ปรากฏอยู่ในรายงานของผู้เสนอชื่อบุคคลทั้ง ๓ รายดังกล่าว เป็นรองอธิบดีกรมบังคับคดี

รายการที่ ๙ คุณสมบัติของ นาย ฉ. [redacted] นาง ช. [redacted] และ [redacted] นางสาว ซ. [redacted] เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านบังคับคดี

รายการที่ ๑๐ หนังสือมอบหมายให้ นาย ค. [redacted] นาง ง. [redacted] นาย จ. [redacted] นาย ฉ. [redacted] นาง ช. [redacted] และ นางสาว ซ. [redacted] ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมบังคับคดี ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์และลูกหนี้ในคดีล้มละลาย หมายเลขคดีแดงที่ [redacted] ทุกฉบับ

รายการที่ ๑๑ ข้อกฎหมายที่กำหนดให้การฟ้องคดี การร้องขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ใช้สำเนาหนังสือมอบอำนาจเป็นหลักฐานว่าการมอบอำนาจมีผลบังคับใช้ได้โดยไม่ต้องใช้ต้นฉบับตามที่ นาง ช. [redacted] ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิบดีกรมบังคับคดี ใช้อ้างในการตอบข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

รายการที่ ๑๒ คำสั่งศาลที่สั่งให้ยกค่าขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้จากลูกหนี้ และเห็นควรให้เจ้าหนี้รายที่ ๑ ธนาคาร จำกัด (มหาชน) [redacted] ได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๐,๓๖๓,๖๕๙.๘๔ บาท จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ ๒ ในฐานะเจ้าหนี้มีประกันที่ นาง ช. [redacted] ใช้อ้างในการตอบข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

รายการที่ ๑๓ หนังสือมอบอำนาจ ฉบับลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ ที่เจ้าหนี้ ธนาคาร จำกัด (มหาชน) [redacted] มอบอำนาจให้ นาง ฉ. [redacted] ทำการต่าง ๆ แทน และให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงได้

รายการที่ ๑๔ ข้อกฎหมายที่บัญญัติให้ยกค่าขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ตามมาตรา ๑๐๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วยังบัญญัติให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้รายอื่นหรือรายหนึ่งรายใดหรือลูกหนี้ที่ ๒ อีก ตามที่ใช้ในการตอบข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

กรมบังคับคดี มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๕๐๑/๗๙๓๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งให้ทราบ ดังนี้

๑. กรณีการขอคัดถ่ายเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตอบข้อร้องเรียนในคดีล้มละลาย รายการที่ ๑ - ๕ และรายการที่ ๑๑ - ๑๔ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกรมบังคับคดี พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เป็นกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ อันเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาพิพากษาคดี ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และมีมติไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว และให้ผู้อุทธรณ์ซึ่งอยู่ในฐานะคู่ความในคดีใช้สิทธิขอคัดถ่ายเอกสารจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีโดยตรงต่อไป

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๐ /๒๕๖๑

๒. กรณีเอกสารรายชื่อที่ ๖ และรายการที่ ๑๐ กรมบังคับคดีได้รวบรวมและจัดส่งเอกสารให้ผู้อุทธรณ์เรียบร้อยแล้ว

๓. กรณีการขอคัดถ่ายเอกสารรายการที่ ๗ - ๙ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร กรมบังคับคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารในประเด็นคุณสมบัติของผู้สมัครถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สำหรับข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรายงานของผู้เสนอชื่อเพื่อดำรงตำแหน่ง อธิบดี รองอธิบดี และผู้เชี่ยวชาญฯ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่มีอยู่ในความครอบครองของ กรมบังคับคดี โดยอำนาจในการพิจารณาและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมบังคับคดี เป็นของคณะรัฐมนตรี ตำแหน่งรองอธิบดีและผู้เชี่ยวชาญ อำนาจในการพิจารณาเป็นของ ปลัดกระทรวงยุติธรรม กรมบังคับคดีจึงมีเพียงคำสั่งให้บุคคลดำรงตำแหน่งดังกล่าวเท่านั้น

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมบังคับคดี ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของสำนักงาน ป.ป.ช. คำชี้แจงของผู้แทนกรมบังคับคดี และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ เป็นผู้รับมอบอำนาจจากจำเลยที่ ๒ ในคดีล้มละลายของศาลล้มละลายกลาง คดีหมายเลขแดงที่ [redacted] ระหว่าง [redacted] ธนาคาร จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ กับ นาย ก. [redacted] ที่ ๑ กับพวก ลูกหนี้ โดยมีความประสงค์จะขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารการตอบข้อร้องเรียน จำนวน ๑๔ รายการ ประกอบด้วย คำสั่งศาลล้มละลายกลางเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการมอบอำนาจ หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของการแต่งตั้งอธิบดี รองอธิบดี และผู้เชี่ยวชาญของกรมบังคับคดี กรมบังคับคดี แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่าเปิดเผยรายการที่ ๖ และรายการที่ ๑๐ และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ - ๕ และรายการที่ ๑๑ - ๑๔ เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ อันเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาพิพากษาคดี ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ - ๙ ไม่มีอยู่ในความครอบครอง ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย กรมบังคับคดี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๕๐๑/๓๖๙ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสรุปความได้ ดังนี้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๐ /๒๕๖๑

๑. ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำร้องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตอบข้อร้องเรียนในคดีล้มละลายของศาลล้มละลายกลาง หมายเลขคดีแดงที่ [REDACTED] พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องจำนวน ๑๔ รายการ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกรมบังคับคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ - ๕ และรายการที่ ๑๑ - ๑๔ ถือเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสำนวนคดี ตามกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ อันเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาพิพากษาคดี ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยเป็นคู่ความในคดีย่อมสามารถยื่นคำร้องขอคัดถ่ายเอกสารได้โดยตรงที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กองบังคับคดีล้มละลาย ๔ เป็นผู้รับผิดชอบสำนวนคดีดังกล่าว ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้เคยยื่นคำร้องขอข้อมูลข่าวสารและขอคัดถ่ายเอกสารในกรณีเดียวกันที่กองบังคับคดีล้มละลาย ๔ และได้พิจารณาอนุญาตให้คัดถ่ายเอกสารดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์ได้ขอคัดถ่ายเอกสารชุดเดิมบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงไม่จัดข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ผู้อุทธรณ์ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่งตอนท้าย แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. กรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอคัดถ่ายเอกสารรายการที่ ๗ - ๙ ประเด็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี รองอธิบดี และผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรากฏในรายงานของผู้เสนอชื่อ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่มีอยู่ในความครอบครองของกรมบังคับคดี แต่อยู่ในความครอบครองของกระทรวงยุติธรรม จึงได้แนะนำให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำร้องขอต่อกระทรวงยุติธรรมโดยตรง ส่วนประเด็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครตำแหน่งอธิบดี รองอธิบดี และผู้เชี่ยวชาญฯ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของกรมบังคับคดีพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติส่วนบุคคลที่ปรากฏในใบสมัคร ถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้า หรือในขณะนั้น ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีมติไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ถึงรายการที่ ๕ และรายการที่ ๑๑ ถึงรายการที่ ๑๔ นั้น มีประเด็นต้องพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่คณะกรรมการฯ จะมีอำนาจรับไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำต่อศาลหรือต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งแต่เริ่มคดีจนถึงคดีสิ้นสุด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้จากคำชี้แจงของผู้แทนกรมบังคับคดีว่าการดำเนินการบังคับคดีในคดีล้มละลายยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย อันเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๐ /๒๕๖๑

ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการฯ จึงไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ แต่เป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์ต้องไปยื่นคำร้องขอคัดถ่ายเอกสารดังกล่าว ในฐานะคู่ความในคดีต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๖ หลักเกณฑ์และหรือคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอธิบดี รองอธิบดีกรมบังคับคดี และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบังคับคดีล้มละลาย และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑๐ หนังสือมอบหมายให้ นาย ค. นาง ง.

นาย จ. นาง ฉ. นาง ช. และ นางสาว ซ. ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมบังคับคดี ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์และลูกหนี้ในคดีล้มละลาย หมายเลขคดีแดงที่ ทุกฉบับ กรมบังคับคดีได้เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย

ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๗ ถึงรายการที่ ๙ คือ คุณสมบัติของ นางสาว ข. ที่ปรากฏในรายงานของผู้เสนอชื่อให้เป็นอธิบดี คุณสมบัติของ นาง ค. นาง ง. นาย จ. นาง ฉ. ที่ปรากฏในรายงานของผู้เสนอชื่อให้เป็นรองอธิบดี และ นาง ช. และ นางสาว ซ. เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านบังคับคดี ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจงของผู้แทนกรมบังคับคดีว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่มีอยู่ในความครอบครอง แต่อยู่ในความครอบครองของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และได้แนะนำให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำร้องขอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมโดยตรงแล้ว ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อไม่มีข้อมูลข่าวสารอยู่ในความครอบครองของกรมบังคับคดี จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย แต่อย่างไรก็ตาม หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าหน่วยงานไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขออาจใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าไปตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

(รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสุชาติ ประยูรหงษ์)

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๐ /๒๕๖๑

กรรมการ

(นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์)

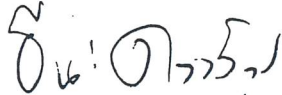
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชมพูท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ตีระสังขะ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายธนะ ดวงรัตน์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑